

[Kjeld Olesen.]

simpelt være til skade for det fortsatte forhandlingsklima, hvis man skulle til at diskutere, sætte alvorlige spørgsmålstegn ved Danmarks fortsatte medlemskab, så længe det er nødvendigt, af NATO. Dette være sagt til de par grupper her i tinget og i befolkningen, der fortsat finder, at det er det rigtige.

Til sidst vil jeg bare gøre en kort bemærkning om det snævre samarbejde her i Europa. Jeg kan tilslutte mig udenrigsministerens bemærkninger om det harmoniske samarbejde, man har fået udviklet inden for EF, men — og det vil jeg meget stærkt understrege — vi har også brug for et fortsat nordisk samarbejde, og hvis jeg skal sige det meget diplomatisk, vil jeg sige, at man må beklage en nedsat aktivitet under den tidligere regering i dette samarbejde. Hvis jeg skal sige det mere ligeud, må jeg sige, at den tidligere regering desværre stort set lod hånt om at pleje dette samarbejde. Det er vigtigt, at vi får gjort klart, at det, at vi er medlem af EF, ikke er et enten-eller, det er et både-og, det er både samarbejde inden for EF og samarbejde inden for det nordiske.

Der bliver travle opgaver for udenrigsministeren, når vi skal leve op til målsætningen for vor udenrigspolitik. Vi ønsker god arbejdslyst.

Guldborg (V):

Lad mig først understrege, at der er og forhåbentlig fortsat vil være enighed blandt langt de fleste politiske partier med et stort flertal i Folketinget om hovedlinjerne i dansk udenrigspolitik, og at jeg i og for sig betragter det som et hovedformål for en drøftelse som denne lejlighedsvis at få dette konstateret og bekræftet. Den enighed kan jeg da også give udtryk for som indledning over for hovedlinjerne i den redegørelse, som udenrigsministeren har forelagt. Det gælder vort forhold til De Forenede Nationer, vor sikkerhedspolitik og dermed forholdet til NATO, vort syn på det nordiske samarbejde og på Det europæiske Fællesskab. Også når det drejer sig om Danmarks forpligtelser til at bidrage aktivt til at bedre forholdene andre steder i verden såvel humanitært som gennem samarbejde om udviklingsbistand, er hovedlinjerne fælles.

Dette gælder ligeledes den almindelige holdning over for ulykkelige begivenheder, som foregår mange steder i verden i form af undertrykkelse af frihedsrettighederne.

Selvfølgerig kan en principiel enighed dække over visse nuancer. Det skal ikke for mit vedkommende være hovedtemaet i denne debat, jeg tager ikke imod invitationer til småskænderier. Jeg mener, der er større og vigtigere ting, som meget direkte angår danske interesser og den danske befolknings daglige liv, og som i væsentlig grad er under indflydelse af, hvordan vi bærer os ad udenrigspolitisk.

Det er også derfor, vi bør drøfte de problemer, der direkte berører os, og hvor vi gennem vor udenrigspolitik selv kan få en afgørende indflydelse på, hvordan vi slipper igennem en usædvanlig vanskelig og farlig periode. Vi må sørge for at bedømme situationen rigtigt, vi bør ikke undervurdere vanskelighederne, og det betyder også noget for vor egen indenrigspolitik, for det betyder, at vi med en rigtig bedømmelse af disse vanskeligheder har mulighed for også at føre den økonomiske politik både indadtil og udadtil, som er nødvendig for, at den ikke skal komme i modstrid med de opgaver, der stilles os udefra, eller som vi selv stiller os.

Det er altså min opfattelse, at vi både politisk og økonomisk stadig står over for meget stærke kræfter, som i værste fald kan underminere grundlaget for vort politiske system og vor økonomiske styrke og dermed også underminere vores kræfter til at udjævne politiske og økonomiske modsætninger efter de hovedsynspunkter, som jeg i øvrigt netop har erklæret mig enig i.

Den vestlige, industrialiserede verden lever på en tynd skal af tryghed og fredelighed. Dansk udenrigspolitik må gå ud på, at der bør og kan ske betydelige ændringer i de økonomiske forhold mellem lande med meget forskellige leveforhold. På længere sigt er det både økonomisk og teknisk rigtigt at ændre prisforholdene mellem energi og råvarer på den ene side og den menneskelige arbejdskraft og dermed også andre varer og tjenesteydelser på den anden side. Det må også være en del af dansk udenrigspolitik at sørge for, at det kan ske jævnt, så det ikke sønderriver eksistensgrundlaget og dermed i virkeligheden beskæftigelsen for en større del af den danske befolkning. Respekteres